

PRZEMYSŁAW LIS-MARKIEWICZ

Poznańskie Towarzystwo im. Iwana Franki

PRZEMYSŁAW LIS-MARKIEWICZ

ЖИРАРДІВ

ПОЗНАНЬ - 2021

Projekt okładki: Tetiana Boiko
Проект обкладинки: Тетяна Бойко

Ilustracje: Nataliia Klochkova
Ілюстрації: Наталія Клочкова

Przekład: Łesia Rupniak
Переклад: Леся Рупняк

Redakcja literacka: Łesia Rupniak
Літературне редагування: Леся Рупняк

Copyright © by Przemysław Lis Markiewicz

Copyright © by Poznańskie Towarzystwo im. Iwana Franki

ISBN: 978-83-963244-9-8

Місце жінки – на кухні, де вона повинна зручно сидіти, поклавши ноги на підвищення, смакувати вино і спостерігати, як її чоловік готує обід.

Елізабет Гілберт

Марті Лемпарт

Клементині Суханов

Катерині Аугустинек

Ельжбеті Підлісній

та іншим нашим коханим героїням, борчиням за права людини і громадянина, відважним, безстрашним, чарівним жінкам. Бо тільки жінки можуть врятувати цей світ від знищення.

Щоб назавжди зберегти у пам'яті нащадків перший в історії людства жіночий страйк – страйк жирардівських мотальниць.

Моїй пракузинці та її дітям. Дочці мого двоюрідного прапрапрадіда – Франциска Борджія Пільца, Валерії, яка жила в 1885-1890 роках в Жирардові і народила п'ятеро дітей, четверо з яких померли, не доживши й до повних п'яти років.

Не поспішай назвати мої погляди лівацькими...

Дорогий читачу! Зараз ти тримаєш в руках цю книжку, але ми з тобою ще не знайомі. То ж, щоб не гайнувати даремно часу, спробуймо зробити коротке тестування. Я задам тобі кілька запитань, чесно відповівши на які, ти зможеш зробити висновок, чи вартує далі заглиблюватися в цей текст. Чи принесе він тобі задоволення, спонукає до роздумів, дасть поживу для мозку і серця, як це, зрештою, покликана робити кожна книжка.

Отже, чи вважаєш ти себе прихильником правих поглядів, ненавидиш плуралізм, і все, чого не розумієш, називаєш лівацтвом? Якщо так, то закрий цю книжку, бо вона не для тебе.

Якщо ти практикуючий католик і переконаний, що саме таким повинен бути кожен поляк, що Польща повинна бути виключно християнською, а не світською державою, теж дай собі спокій і поклади цю книжку на полицю.

Якщо ж ти хоч трохи знаєш історію своєї родини і знаєш, що твої предки (діди, прадіди) були селянами чи робітниками, а зараз ти проживаєш на такому матеріальному рівні, як сучасний європеець, тоді ця книжка для тебе.

Історія Польщі – це не тільки її хрещення в 966 році чи понтифікат Кароля Войтили. Але й робітничий рух, що, натхнений красивими і наївними ідеями соціалізму, змінив наш край більш відчутно для сучасних поколінь, ніж християнізація полян. Без робітничого і революційного руху і його офір (ув'язнених і замордованих) не було б сучасних автострад, офісів-хмарочосів, курсуючих туди-сюди літаків, дешевих аероліній і чартерів до Єгипту, переповнених пляжів Владиславова і Мельна, двох автомобілів в сім'ї, приватних шкіл і садочків для ваших дітей, розбудови житла і різноманітних кредитів. Поляки не мали б добробуту, якби й надалі над ними тяжіли панщина і папське судочинство.

Однак, якщо ти думаєш, що цілівізаційному поступу поляків завдячуєш різним правим течіям, консерваторам, християнським демократам, «свободівцям» на кшталт Корвіна-Мікке¹, католицькій інтелігенції чи духовенству, то глибоко помиляєшся. Єдине, чим були зацікавлені ці суспільні верстви, – це утримання існуючого *status quo*. Здебільшого до них належала інтелігенція вцілому, поміщики, буржуазія, клір. Вони явно не хотіли кращої долі для своїх слуг, ремісників, батраків, селян, робітників чи неосвічених парафіян. Якщо ж йшли на уступки, віддавали щораз більше свого багатства, ділилися з рештою громади, то ніколи не чинили того добровільно, а завжди під

¹ Януш Корвін-Мікке (1942) – польський право-радикальний політик, публіцист, українофоб, лідер партії «Конгрес нових правих», засновник партії «Свобода».